

Vlaams
Parlement

stuk **2509** (2013-2014) – Nr. 1
ingediend op 24 maart 2014 (2013-2014)

Voorstel van decreet

van de heren Paul Delva, Philippe De Coene, Marius Meremans,
Jo De Ro en Bart Caron

houdende wijziging van diverse bepalingen
van het decreet van 13 april 1999
houdende machtiging van de Vlaamse Regering
om toe te treden tot en om mee te werken aan
de oprichting van de vereniging zonder winstgevend doel
Vlaams Audiovisueel Fonds

TOELICHTING

Algemene toelichting

Het Vlaams Audiovisueel Fonds (VAF) is operationeel sinds eind 2002. In die decade is het audiovisuele landschap grondig gewijzigd. Zo heeft onder meer de invoering van de taxshelter in 2003 geleid tot een kwantumsprong in de audiovisuele creatie in België en in Vlaanderen. In de loop van de voorbije tien jaar is ook de digitalisering doorgedrongen tot in alle facetten van de audiovisuele creatie wat de gehele audiovisuele sector (met inbegrip van de distributie- en de exploitatiesector) grondig door elkaar heeft geschud. Door een vervaging van de grenzen tussen de diverse audiovisuele creaties, ten slotte, wordt het VAF nu meer dan ooit bevraagd.

De werking van het VAF-Filmfonds werd versterkt en aangevuld met het Mediafonds en Gamefonds. Ook de omroeporganisaties en het VAF zijn immers natuurlijke partners in de ontwikkeling en bestendiging van een sterke en vooruitstrevende Vlaamse onafhankelijke audiovisuele creatiesector. Dat partnerschap wordt verankerd in een aparte werking voor steun aan kwaliteitsvolle televisiereeksen via het Mediafonds. Het Gamefonds moet op zijn beurt op lange termijn de dynamiek van de gamesector bestendigen en verhogen en bijdragen tot zijn professionalisering, de band met het publiek vergroten, en originele en nieuwe creaties extra kansen geven.

In 2012 ging ook Screen Flanders, een economisch georiënteerd steunfonds, van start. Dat laatste heeft ook een impact op de taakstelling van het VAF.

Die extra opdrachten en de belangrijke maatschappelijke en technologische omwentelingen nopen tot een herdefiniëring van de rol van het VAF.

Ook het Kunstendecreet werd inmiddels hertekend (decreet van 13 december 2013 houdende de ondersteuning van de professionele kunsten (*Parl. St.* VI.Parl. 2012-13, nr. 2157/1)). Die gelegenheid werd aangegrepen om een geïntegreerd audiovisueel beleid uit te werken. Het VAF zal daarin een sleutelrol spelen.

In dit voorstel van decreet wordt ook ingegaan op de suggesties die de Raad van State formuleerde in zijn advies nr. 55.181/3 van 28 februari 2014 over het voorontwerp van decreet tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 13 april 1999 houdende machtiging van de Vlaamse Regering om toe treden tot en om mee te werken aan de oprichting van de vereniging zonder winstgevend doel Vlaams Audiovisueel Fonds, dat op 13 december 2013 principieel werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering (VR 2013 1312 DOC.1460) en dat als basis diende voor dit voorstel van decreet. In het bijzonder worden de essentiële regels betreffende de samenstelling, de bevoegdheid, de werking en het toezicht op de vereniging in het decreet vastgelegd.

Commentaar bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen verduidelijking.

Artikel 2

In dit artikel wordt het doel van de vereniging nader omschreven en wordt een aantal begrippen geduid.

In de loop van het bestaan van het VAF is het actieterrein gevoelig uitgebreid, onder meer naar de ondersteuning van Vlaamse, kwalitatieve onafhankelijke producties in reeksvorm, die tot stand komen in coproductie met de openbare en/of de erkende en/of aangemelde Vlaamse televisieomroeporganisaties (Mediafonds), en naar de ondersteuning van video-games (Gamefonds). Dat maakt een actualisering van de doelstellingen noodzakelijk: behalve de stimulering van de onafhankelijke audiovisuele productie door middel van financiële ondersteuning, is het VAF ook onder meer actief met omkaderende stimulansen op het niveau van vorming en promotie. Daarnaast wordt het nu ook bevoegd voor de ondersteuning van de audiovisuele cultuur in Vlaanderen. Een geïntegreerde audiovisuele sector met een uniek loket wordt door de betrokkenen als een belangrijke meerwaarde gezien, onder meer vanwege de vereenvoudiging, het schaalvoordeel, de coherentie en de synergie die daarmee kunnen worden bewerkstelligd. Met het oog op een verdieping van de integratie van het audiovisuele beleid wordt een aantal taken van het steunpunt BAM (het Instituut voor Beeldende, Audiovisuele en Mediakunst) en van de Vlaamse overheid overgedragen aan het VAF. Die taken zijn hoofdzakelijk toegespitst op publiekswerking en op de vertoningssector. Een aantal van die taken werd voordien al daadwerkelijk door het VAF uitgeoefend zodat deze decreetwijziging ook een aanpassing aan een werkelijke situatie betekent.

Van de gelegenheid wordt tevens gebruikgemaakt om te verduidelijken dat audiovisuele creaties als onderdeel van een ruimer artistiek geheel en multimediale installaties waarin, naast andere, ook audiovisuele middelen worden gebruikt, uitgesloten worden.

Ook wat moet worden verstaan onder ‘onafhankelijke’ creatie, wordt in dit artikel verduidelijkt, namelijk niet verbonden aan een omroeporganisatie. Dit door de verwijzing naar de definitie in artikel 2, 49°, van het decreet betreffende radio-omroep en televisie van 27 maart 2009: “de onafhankelijke producent is de producent: a) waarvan de rechtspersoonlijkheid onderscheiden is van die van een omroeporganisatie; b) die rechtstreeks noch onrechtstreeks over meer dan 15 percent van het kapitaal van een Vlaamse omroeporganisatie beschikt; c) waarvan het kapitaal voor niet meer dan 15 percent in handen is van een vennootschap die rechtstreeks of onrechtstreeks meer dan 15 percent van het kapitaal van een Vlaamse omroeporganisatie bezit;”.

In paragraaf 2 wordt de koppeling gemaakt met artikel 6 van het decreet, waarin staat dat de objectieve procedures, de regels en de voorwaarden voor de toekenning van financiële tegemoetkomingen worden bepaald in de beheersovereenkomst(en).

In paragraaf 3 van dit artikel worden verder ook de verschillende vormen van ondersteuning onderscheiden die het VAF voor het bereiken van zijn doel kan toekennen.

De vormingsopdracht van het VAF is gericht op het ondersteunen, eventueel het zelf ad hoc organiseren van voortgezette korte opleidingen van professionals, en niet op het verzorgen van langere basisopleidingen zoals ze worden georganiseerd in het reguliere onderwijs (bijvoorbeeld filmscholen) of vergelijkbare circuits (bijvoorbeeld Syntra). Ook een aantal representatieve beroepsorganisaties uit de audiovisuele sector kunnen voor subsidie in aanmerking komen.

Het VAF stimuleert de volledige genese, vanaf het concept tot en met de voltooiing van het audiovisuele werk; dat wordt uitgedrukt met de term ‘creatie’ en komt eveneens tot uiting in

de onderscheiden vormen van steunverlening die door het VAF kunnen worden toegekend: scenario-, ontwikkelings- en productiesteun. Met de automatische steun (de zogenaamde ‘impulspremie’) kan het VAF, op basis van de inkomsten uit de exploitatie van een werk, van het aantal betalende toeschouwers of van de internationale artistieke erkenning, een incentive voor een volgend werk toekennen aan scenarioschrijvers, regisseurs en producenten die hun kunnen hebben bewezen.

Het VAF kan subsidies toekennen aan Vlaamse creaties (waarin het Vlaamse aandeel zowel een meerderheids- als een minderheidsaandeel kan uitmaken, zowel op financieel als op artistiek vlak maar altijd met een evidente culturele betekenis voor Vlaanderen). De professionele productie- en creatiesector is hier tegengesteld aan de amateursector, die buiten het doelpubliek van het VAF valt.

Met promotie wordt de niet-commerciële promotie bedoeld, op voornamelijk buitenlandse gespecialiseerde festivals, markten e.d. via Flanders Image, de promotiecel van het VAF. Alle onafhankelijke Vlaamse audiovisuele creaties komen daarvoor in aanmerking. In de productiepremies die het VAF toekent, zijn de geraamde promotiekosten ten laste van de producent inbegrepen. Het VAF kan daarnaast in een aantal onvoorziene gevallen ook een financiële tegemoetkoming verlenen voor de promotie van een audiovisueel werk. Tot slot kan het VAF ook subsidies toekennen aan buitenlandse filmverdelers voor de internationale distributie van Vlaamse audiovisuele werken.

Met de transfer van een aantal taken van het BAM en in hoofdzaak van de Vlaamse overheid, wordt het VAF nu ook gemachtigd om onder de noemer ‘audiovisuele cultuur’ subsidies toe te kennen aan culturele projecten en organisaties zoals filmfestivals, culturele vertoners, educatieve organisaties, publicaties enzovoort.

Het VAF kan, met het oog op het realiseren van zijn doelstellingen, ook eigen initiatieven nemen, bijvoorbeeld specifieke incentives voor de ontwikkeling, voor de promotie, voor de vertoning, met uitsluiting evenwel van commerciële activiteiten.

Artikel 3

In dit artikel wordt het toezicht door de Vlaamse overheid geregeld via een verankerde vergadering in de algemene vergadering, de voordracht van de leden van de raad van bestuur door de Vlaamse Regering en de taakomschrijving van de afgevaardigden van de Vlaamse Regering. Aangezien met het decreet ook het naast elkaar voorkomen van verscheidene beheersovereenkomsten – een regulariseren van een feitelijke toestand – mogelijk wordt, moet ook in de mogelijkheid van verscheidene afgevaardigden worden voorzien, echter zonder dat dat tot een wildgroei leidt. Op dit ogenblik hebben twee afgevaardigden van de Vlaamse Regering zitting in de bestuursorganen van het VAF. De nadere regelen van dat toezicht worden verder uitgewerkt in de beheersovereenkomsten met de Vlaamse Gemeenschap (zie artikel 6, 7°, dat stelt dat het toezicht van de Vlaamse Gemeenschap geregeld wordt in de beheersovereenkomst(en)).

Het nieuwe tweede en derde lid van paragraaf 1 van dit artikel bevestigen de huidige regeling, zoals opgenomen in artikel 16, derde en vierde lid, van de statuten van de vzw Vlaams Audiovisueel Fonds (ondernemingsnummer 0475.795.886).

Ook het principe van de verplichte advisering van steunaanvragen door externe deskundigen en de mogelijke oprichting van de commissies van deskundigen die de raad van bestuur van het VAF adviseren bij de subsidieaanvragen, wordt in het decreet geregeld, evenals de verplichting om een reglement op te stellen over de wijze van indiening, beoordeling en selectie

van de subsidieaanvragen, inclusief een bezwaarprocedure, en dat openbaar te maken. Ook hier zullen de nadere regelen verder worden uitgewerkt in de beheersovereenkomsten (zie artikel 6, 4°, dat stelt dat de beheersovereenkomst(en) onder meer regelen: “de objectieve procedures, de regels en de voorwaarden voor de toekenning van financiële tegemoetkomingen”).

De uitzondering op het principe van verplichte externe advisering voor beurzen en promotiesteun geldt nu ook al (bijvoorbeeld in het Reglement Filmfonds).

Artikel 4

Het betreft een aanpassing aan de feitelijke toestand: momenteel lopen drie overeenkomsten met het VAF, namelijk voor het Filmfonds, het Mediafonds en het Gamefonds. Wegens de uitbreiding van de opdracht van het VAF is de vroeger gebruikte typologie volgens ‘categorieën van audiovisuele productie’ niet langer adequaat om de opdrachten van het VAF te omschrijven en werd gekozen voor het meer generische ‘audiovisuele domeinen’.

In de beheersovereenkomsten wordt ook de verhouding tussen de personeels- en werkingskosten enerzijds en de opdrachten anderzijds vastgelegd. Uiteraard moeten de lopende beheersovereenkomsten worden uitgevoerd in overeenstemming met de bepalingen van dit wijzigingsdecreet, met name de wijzigingen die werden aangebracht in artikel 4 van het decreet.

Artikel 5

Met een mogelijke looptijd tot vijf jaar wordt de beheersovereenkomst gealigneerd op de cycli van het Kunstendecreet.

In het decreet wordt nu uitdrukkelijk voorzien in de mogelijkheid van de toekenning van aanvullende opdrachten door de Vlaamse Regering. In dat geval worden zij opgenomen in de beheersovereenkomsten of in een afzonderlijke overeenkomst. Het gaat hier onder meer over de voorbereiding en advisering in de investeringsdossiers voor Screen Flanders.

Artikel 6

Dit artikel behoeft geen verduidelijking.

Artikel 7

Het betreft een actualisering van de vroegere bepaling. Wegens de verruiming van de opdracht van het VAF, is ook een verruiming van de in aanmerking komende expertiseprofielen aan de orde. Een eventuele terbeschikkingstelling zal plaatsvinden conform het Vlaams Personeelsstatuut (VPS).

Artikel 8

Met dit artikel worden enkele overgangsbepalingen uit het decreet met betrekking tot de overname van de rechten en plichten van het voormalige Fonds Film in Vlaanderen opgeheven.

Artikel 9

Met dit artikel wordt het oude uitvoeringsbesluit opgeheven.

Artikel 10

Dit artikel regelt de inwerkingtreding. Om een synchroniciteit met de nieuwe beheersovereenkomst te bereiken, wordt gekozen voor terugwerkende kracht met ingang van 1 januari 2014.

Paul DELVA
Philippe DE COENE
Marius MEREMANS
Jo DE RO
Bart CARON

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschapsaangelegenheid.

Art. 2. Artikel 3 van het decreet van 13 april 1999 houdende machtiging van de Vlaamse Regering om toe te treden tot en om mee te werken aan de oprichting van de vereniging zonder winstgevend doel Vlaams Audiovisueel Fonds, wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 3. §1. De vereniging heeft tot doel:

1° binnen de Vlaamse Gemeenschap de professionele, onafhankelijke Vlaamse audiovisuele creatie te stimuleren, met uitzondering van audiovisuele creaties als onderdeel van een ruimer artistiek geheel, en multimediale installaties waarin, naast andere, ook audiovisuele middelen worden gebruikt.

Onder audiovisuele creatie wordt verstaan: het technische en intellectuele proces van het concipiëren, ontwikkelen en tot stand brengen van een autonoom audiovisueel werk, meer bepaald een film, een tv-reeks of een interactief werk.

Onder onafhankelijke creatie wordt verstaan: geproduceerd door een onafhankelijke producent zoals vermeld in artikel 2, 49°, van het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie, of ontwikkeld door een onafhankelijke game-ontwikkelaar;

- 2° de promotie van onafhankelijke Vlaamse audiovisuele werken te bevorderen;
- 3° binnen de Vlaamse Gemeenschap de audiovisuele cultuur, met name de kennis van, de participatie in en de vertoning van cultureel waardevolle audiovisuele werken, te bevorderen;
- 4° binnen de Vlaamse Gemeenschap kortlopende ad-hocvormingsinitiatieven te steunen; daarmee worden bedoeld kortlopende initiatieven, gericht op de voortgezette vorming van professionelen, met uitzondering van het reguliere onderwijs en beroeps- en ondernemersopleidingen.

§2. Met behoud van de toepassing van artikel 6, kan de vereniging, met het oog op het realiseren van de in paragraaf 1 vermelde doelstellingen, financiële tegemoetkomingen toekennen aan natuurlijke personen van elke nationaliteit, die gedomicilieerd zijn, permanent resideren of hun beroep uitoefenen in de Europese Unie en aan rechtspersonen waarvan de maatschappelijke zetel of een permanent agentschap is gevestigd in België. De vereniging kan met dezelfde doelstellingen ook zelf initiatieven van niet-commerciële aard ontwikkelen.

Zij houdt rekening met kwaliteit, diversiteit, culturele uitstraling en bereik.

§3. De vereniging kan ondersteuning verstrekken voor onder meer:

- 1° vorming: met name kan zij vormingsinitiatieven en ateliers steunen of zelf organiseren, beurzen toekennen en representatieve beroepsorganisaties ondersteunen;
- 2° de creatie van een audiovisueel werk: hetzij selectieve steun, met name scenariosteun, ontwikkelingssteun of productiesteun, hetzij automatische steun voor de realisatie van een volgend werk;
- 3° promotie: zijnde subsidies voor de ondersteuning van de binnen- en buitenlandse promotie van een werk en premies ter bevordering van de buitenlandse distributie van een onafhankelijk Vlaams audiovisueel werk;
- 4° projectmatige of structurele subsidies aan audiovisuele festivals, culturele vertoners en distributie-initiatieven, publicaties en educatieve organisaties.”.

Art. 3. Artikel 4 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 4. §1. De statuten van de vereniging en de wijzigingen ervan worden door de Vlaamse Regering meegedeeld aan het Vlaams Parlement.

De leden van de raad van bestuur van de vereniging worden benoemd door de algemene vergadering, op voordracht van de Vlaamse Regering, voor een termijn van drie jaar. Een bestuurder kan maximaal drie opeenvolgende termijnen vervullen.

In de raad van bestuur is generieke deskundigheid op het terrein van de audiovisuele sector vertegenwoordigd, alsook deskundigheid op juridisch, financieel, cultureel en artistiek gebied.

§2. Behalve voor aanvragen voor beurzen en promotiesteun, doet de vereniging voor de beoordeling en selectie van steunaanvragen een beroep op adviezen van externe deskundigen, in voorkomend geval georganiseerd in de vorm van beoordelingscommissies. In overeenstemming met de beheersovereenkomsten, vermeld in artikel 6, bepaalt zij daarvan de samenstelling, de nadere bevoegdheden en de procedureregels en houdt zij daarbij in het bijzonder rekening met deskundigheid en vermijdt belangenconflicten.

In overeenstemming met de beheersovereenkomsten, vermeld in artikel 6, stelt de vereniging een reglement op voor de indiening, de beoordeling en de selectie van de subsidieaanvragen en voor een behandeling van de bezwaren. Dat reglement wordt gepubliceerd op de website van de vereniging.

§3. De Vlaamse Regering stelt afgevaardigden aan. Voor elke extra opdracht die overeenkomstig artikel 7, §4, aan de vereniging wordt toegekend, kan de Vlaamse Regering een extra afgevaardigde aanstellen.

De afgevaardigden houden toezicht op het door de vereniging gevoerde beleid, zowel inhoudelijk als financieel, en op de overeenstemming met de regelgeving, de statuten en de beheersovereenkomsten of de beginselen van behoorlijk bestuur. Ze zetelen met raadgevende stem in de vergaderingen van de bestuursorganen van de vereniging. Ze worden uitgenodigd op alle vergaderingen van die bestuursorganen en worden op dezelfde manier als de leden ervan in kennis gesteld van de agenda en van alle bijbehorende documenten. Ze zijn gemachtigd om zich alle documenten en inlichtingen over het bestuur van de vereniging te laten verstrekken die zij nodig achten voor de uitoefening van hun mandaat. De vereniging stelt de middelen die nodig zijn voor de uitoefening van hun mandaat, ter beschikking van de afgevaardigden.

De nadere regelen voor het toezicht door de Vlaamse Gemeenschap worden uitgewerkt in de beheersovereenkomsten, vermeld in artikel 6.

§4. Tussen de vereniging en andere overheden of rechtspersonen kunnen samenwerkingsovereenkomsten worden afgesloten voor zover die kunnen bijdragen tot het realiseren van de doelstellingen van de vereniging. Die samenwerkingsovereenkomsten worden megedeeld aan de Vlaamse Regering.”.

Art. 4. Artikel 6 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 6. Tussen de Vlaamse Gemeenschap en de vereniging worden een of meer beheersovereenkomsten gesloten waarin onder meer wordt bepaald:

1° de jaarlijkse financiële tegemoetkoming ten laste van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap;

- 2° de verschillende audiovisuele domeinen die voor financiële tegemoetkomingen in aanmerking komen;
- 3° de verdeling van de middelen over de personeelskosten en de werkingskosten en over verschillende audiovisuele domeinen en de bedragen en de regelingen ter zake;
- 4° met behoud van de toepassing van artikel 4, §2, de objectieve procedures, de regels en de voorwaarden voor de toekenning van financiële tegemoetkomingen;
- 5° de doelstellingen van de vereniging waarop de overeenkomst betrekking heeft, en de performantiemaatstaven die daaraan verbonden zijn;
- 6° het beheer en de werking van de vereniging;
- 7° met behoud van de toepassing van artikel 4, §3, het toezicht door de Vlaamse Gemeenschap op het gebruik van de middelen die in het kader van de overeenkomst ter beschikking zijn gesteld, en op de realisatie door de vereniging van de doelstellingen en de performantiemaatstaven, vermeld in punt 5°;
- 8° de maatregelen bij niet-naleving door een partij van haar verbintenissen die voortvloeien uit de beheersovereenkomst.”.

Art. 5. Artikel 7 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 7. §1. De beheersovereenkomsten worden gesloten voor een periode van minimaal drie en maximaal vijf jaar.

§2. Uiterlijk zes maanden voor het verstrijken van elke beheersovereenkomst legt de vereniging een ontwerp van beheersovereenkomst voor de volgende periode voor aan de Vlaamse Regering. Als bij het verstrijken van een beheersovereenkomst geen nieuwe beheersovereenkomst in werking is getreden, wordt, behalve in geval van de opzegging door de Vlaamse Regering, de beheersovereenkomst van rechtswege verlengd tot het ogenblik dat een nieuwe beheersovereenkomst in werking is getreden.

§3. Elke beheersovereenkomst en elke wijziging en verlenging van een beheersovereenkomst worden door de Vlaamse Regering meegedeeld aan het Vlaams Parlement.

§4. De Vlaamse Regering kan aan de vereniging aanvullende opdrachten waaronder adviesopdrachten, toekennen die aansluiten bij het doel van de vereniging, vermeld in artikel 3. De Vlaamse Regering neemt dat op in de beheersovereenkomsten of in een afzonderlijke overeenkomst met de vereniging.”.

Art. 6. In artikel 8, eerste lid, en artikel 13 van hetzelfde decreet wordt het woord “beheersovereenkomst” vervangen door het woord “beheersovereenkomsten”.

Art. 7. Artikel 11 van hetzelfde decreet wordt vervangen door wat volgt:

“Art. 11. De Vlaamse Regering kan aan de vereniging personeel ter beschikking stellen. De voorwaarden worden geregeld in een overeenkomst tussen de Vlaamse Gemeenschap en de vereniging.”.

Art. 8. Artikel 12 van hetzelfde decreet wordt opgeheven.

Art. 9. Het besluit van de Vlaamse Regering van 25 oktober 2002 houdende uitvoering van de bepalingen van de artikelen 12 en 15 van het decreet van 13 april 1999 houdende machtiging van de Vlaamse Regering om toe te treden tot en om mee te werken aan de oprichting van de vereniging zonder winstgevend doel Vlaams Audiovisueel Fonds, wordt opgeheven.

Art. 10. Dit decreet heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2014.

Paul DELVA
Philippe DE COENE
Marius MEREMANS
Jo DE RO
Bart CARON